



О. В. Юрченко-Микита

Комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей Національна

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ Національна Створ. 1992 відповідно до постанови КМ України, ліквідовано 1999. Комісія реалізовувала держ. політику стосовно відновлення та збереження нац. духов. спадщини, повернення в Україну культур. цінностей; координувала діяльність міністерств, відомств та ін. зацікавлених організацій; керувалася Конституцією і законами України, постановами ВР України, указами й розпорядженнями Президента України, декретами, постановами і розпорядженнями КМ України, нормами міжнар. права. Осн. завдання: виявлення і облік культур. цінностей, які були вивезені до ін. держав і підлягали поверненню в Україну; координація роботи відповід. мін-в і відомств щодо визначення напрямів проведення дослідж. та вжиття практ. заходів для повернення на батьківщину нац. культур. цінностей; участь у реалізації заходів, пов'язаних із виконанням зобов'язань України як учасника міжнар. угод з питань захисту культур. цінностей, запобігання незакон. їх вивезенню та ввезенню, сприяння поверненню їх державам, яким вони належать. За період діяльності Комісії в Україну надійшли рукописи та архівні документи, твори мистецтва (картини, скульптури, ікони) і друкована література, археол. і нумізмат. колекції, речі музей. характеру з Австрії, Болгарії, Бразилії, Великої Британії, Канади, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, США, Угорщини, Франції, Чехії, Швейцарії та ін. Комісія брала участь у роботі міжнар. організацій, конф., нарад з питань повернення, запобігання незакон. ввезенню та вивезенню культур. цінностей; у межах своєї компетенції на основі чинного законодавства видавала накази, організовувала та контролювала їхнє виконання. Рішення Комісії були обов'язковими для центр. і місц. органів держ. влади, підприємств, установ, організацій. Видано «Каталог произведений Киевского музея русского искусства, утраченных в годы Великой Отечественной войны 1941–1945 гг.» (К., 1994), «Каталог втрачених експонатів національного музею у Львові» (К.; Л., 1996), «Каталог культурних цінностей, викрадених з музеїв та культових споруд України (1984–1998)» (1999); у рамках держ. програми «Повернуті імена» – наук.-популярну серію про видат. діячів культури і

науки укр. діаспори, зокрема дослідж. «Василь Хмельюк» О. Федорука, зб. матеріалів міжнар. конф. «Стравінський та Україна» (обидва – 1996), «Мистецтво української діаспори» (1998; усі – Київ). Голова – *О. Федорук* (1992–99).

Рекомендована література

1. Федорук О. Повернення культурних цінностей – повернення національної гідності // Віче. 1993. № 3;
2. Заремба С. Українське пам'яткознавство. Історія, теорія, сучасність. К., 1995.

Бібліографічний опис:

Комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей Національна / О. В. Юрченко-Микита // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-4367>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).